

Farsta lokala BRÅ
Pia Lindell
Koordinator för Farsta BRÅ
Mobil 0708-65 55 37

Datum 2004-11-07

Rapport till Farsta stadsdelsnämnd angående Farsta lokala BRÅ:s arbete mot ungdomsproblem /kriminalitet

Arbetet mot ungdomskriminalitet är en aktuell och viktig fråga för Farsta BRÅ och det kan göras på olika sätt. Det otroliga är att om en metod t.ex. fungerar i Farsta så fungerar den inte t.ex. i City. Det är många olika faktorer som spelar in som bl.a. individuella, sociala och samhällsfaktorer.

I denna rapport vill jag redogöra för hur olika aktörer i samverkan arbetar med ungdomsproblem/kriminalitet i Farsta med goda resultat. Den metoden som vi använder är en långsiktig och organiserad samverkan mellan olika aktörer då vi sätter in många åtgärder samtidigt och de pågår länge. Parallellt pågår det ordinarie arbetet, både kort-, och långsiktigt. Det finns inga genvägar.

Det brottsförebyggande arbetet, handlar om att vidta många åtgärder samtidigt som t.ex. att minska antalet tillfällen att begå brott, att öka riskerna för upptäckt, att reducera skadorna av och rädslan för brott, att försvåra bortförklaringar och att på olika sätt förhindra att barn och ungdomar kommer in på en brottslig bana.

Den avgörande förutsättningen för ett effektivt brottsförebyggande arbete är att det finns ett lokalt engagemang, lokal samverkan och en lokal vilja att agera.

I Farsta har vi organiserat det lokala brottsförebyggande arbetet utifrån ett lokalt brottsförebyggande råd sedan 2001. Rådet är en viktig plattform för Farstas brottsförebyggande arbete. Stadsdelsdirektör Gillis Hammar är ordförande och närpolischef Joakim Granstedt är vice-ordförande. Farsta BRÅ sammanträder 4 gånger per år. Vi gör årligen en konkret VP som bygger på kartläggning av problem. Arbetet är kontinuerligt och regelbundet.

De konkreta åtgärderna utförs av de aktörer som är engagerade i rådet inom ramen för deras ordinarie verksamhet eller av rådets arbetsgrupper; BRÅ Ungdom, Kvinnofrid och Trygghet och Trivsel. Ett viktigt mål är att varje aktör låter sin ordinarie verksamhet genomsyras av tanken att det är där det brottsförebyggande arbetet skall genomdrivas.

Arbetsgrupp för akuta problem

Vår erfarenhet är att man ska reagera snabbt mot ungdomsbrott. Det är det effektivaste sättet att komma åt problemen och att minska ungas brottsbenägenhet. Farsta BRÅ mobiliserar personer från den ordinarie arbetsgruppen BRÅ Ungdom (med olika aktörer), som är kopplad till Farsta BRÅ, då akuta problem dyker upp.

Farsta BRÅ har mobiliserat aktörer mot akuta ungdomsproblem enligt nedan;

- 1) Mars 2003 mot främlingsfientlighet,
- 2) Mars 2004 mot ungdomsbråk i Farsta Strand
- 3) För övrigt har aktörer från denna arbetsgrupp (BRÅ Ungdom) deltagit i en av polisens TOOL operationer gällande gatufridsbrott.

Farsta BRÅ utnyttjar de erfarenheter som vi fick i samband med arbetet då problemen med främlingsfientlighet, var aktuella, bland ungdomar i Farsta. Den arbetsmetoden bygger på organiserad och kontinuerlig samverkan mellan olika aktörer då många åtgärder sätts in samtidigt både på kort-, och lång sikt. Nedan presenteras denna åtgärdsplan.

Insatser mot främlingsfientlighet

Vi bildade en arbetsgrupp mot främlingsfientlighet, vars ordförande var stadsdelsdirektör Gillis Hammar och den bestod av representanter för skola, fritid, sociala, polis och kyrka. Arbetet var strukturerat och pågick under ett års tid. Därefter var problemet ”löst” tills vidare.

Följande insatser gjordes under 2003-2004 mot främlingsfientlighet bland ungdom i Farsta

- 1) Kartläggning av främlingsfientlighet i Farsta på olika verksamhetsområden.
- 2) En känd mötesplats för främlingsfientliga grupper i Svedmyraskogen städades bort. Eldstaden samt sittstockarna togs bort och platsen städades upp från glaskross och annat skräp. Detta för att markera och signalera att platsen inte är någon privat mötesplats för dessa ungdomar.
- 3) En liten skrift om att ”Möta rasism och nazism bland ungdom” delades ut till all skolpersonal, socialarbetare, fritidspersonal och till närpolisen. Skriften tog upp nazistiska symboler, vitmakt musik, viktiga datum, lagstiftning m.m. men också hur man förhåller sig i olika problem- eller krissituationer i hemmet, i skolan eller på fritiden.
- 4) En danskväll arrangerades för åk 9 under februari 2004 för att skapa positiva möten mellan eleverna i Sköndals och Farstas skolor för att förebygga främlingsfientlighet.
- 5) Från Lugna Gatan arbetade två personer i Hökarängens skola under ett år.
- 6) En teaterpjäs ”Var Man” från Dramaten med regissör Agneta Ehrensvärd visades för sammanlagt 1113 elever och skolpersonal under februari- maj 2004 rörande främlingsfientlighet.
- 7) På temat främlingsfientlighet arrangerades en halv studiedag med ”Exit” under februari-juni 2004, för all skolpersonal, i samtliga skolor i Farsta.
- 8) Centrumkyrkan startade upp ett projekt som gick ut på att erbjuda samtalsgrupper för föräldrar till ungdomar med olika problem för att diskutera bl.a. främlingsfientlighet, rasism och nazism.
- 9) Socialtjänsten och polisen informerade fortlöpande berörda föräldrar om Centrumkyrkans projekt.
- 10) Centrumkyrkan i Farsta arrangerade dessutom olika nätverksmöten på temat att möta rasism och nazism bland ungdom.
- 11) Närpolisen i Farsta kontrollerade ungdomar kontinuerligt samt kartlade kända främlingsfientliga, rasistiska och högerextremistiska krafter.
- 12) Ett projekt mot främlingsfientlighet genomfördes, parallellt, under ett års tid av två fältassistenter för att lösa två olika ungdomsgruppers konflikt med varandra rörande främlingsfientlighet.

Arbetsgrupp/åtgärder mot ungdomsbråk

Den andra gången mobiliserades en operativ arbetsgrupp eftersom Farsta strand hade en längre tid haft stökigt på kvällar och helger d v s ungdomsbråk mellan Farsta och Skogås ungdomar. Denna utveckling kunde brytas under våren genom ett organiserat samarbete mellan fritidsledare, fältassistenter, föräldrar och polis. Fältassistenter och polis genomförde först en kartläggning av situationen i såväl Farsta strand som Skogås. Det bildades en nattvandrarförening som arbetade varje fredagskväll. Arbetet pågick denna gång ca ett par månader tills läget stabiliserades.

TOOL operation september 2004

Söderortspolisen genomför regelbundet särskilda insatser som kallas för TOOL operationer (Taktisk och Operativ Ledning). Under september 2004 genomfördes denna insats mot gatufridsbrott, dvs. brott som begås utomhus t.ex. misshandel, personrån, väskryckning.

Denna insats genomfördes med fokus på bl.a. ungdomar och särskilda platser bl.a. Farsta Centrum och Farsta Strand. Till denna insats involverades för första gången även externa aktörer som bl.a. ordningsvakter, väktare, fritidsgårdspersonal, fältassistenter samt olika grupper av frivilliga som vuxenvandrare, Grannstödjare och grannsamverkan.

Gemensam insats rörande stenkastning

I denna samverkansinsats var det de berörda aktörerna själva som initierade samverkan. Det var ca 2 veckor sedan då polisen i Farsta kunde gripa 4 s t ungdomar för skadegörelse (stenkastning på tunnelbanetågen) vid Hökarängen. Det var Connex som ringde polisen angående problemet. Därefter planerade polisen, Connex, SL och ordningsvakterna tillsammans upplägget hur ungdomarna kunde upptäckas och gripas. Spaning och listighet ledde till ett gripande. Efter gripandet vidtogs olika åtgärder, denna gång i samverkan mellan Connex, SL, skola, soc, fältassistenter och föräldrar, rörande reaktionen på brottet. För att stärka samverkan rörande dessa frågor med kollektivtrafik har Farsta BRÅ på nytt bjudit in SL till Farsta BRÅ:s nästa sammanträde (i december -04).

Samverkan mellan olika aktörer

Jag tror att väl fungerande och organiserad samverkan som pågår kontinuerligt, på det lokala planet, mellan olika aktörer är en av nycklarna till framgång rörande bekämpandet av ungdomskriminalitet. Men en sådan samverkan tar tid att åstadkomma.

Det kräver goda kunskaper om brottsprevention, samsyn, samordning, engagemang, erfaren personal, ömsesidig tilltro/respekt för varandras erfarenheter/kompetens samt att "rätta personer" finns på plats samtidigt.